

DECIZIE

26 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Iurie Diaconu,

Judecători - Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh, Nicolae Craiu,

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de infanterie nr. 92 Crivorog din 26 iunie 1944, în privința lui

Nicolaev Pavel XXX, născut în anul XXX, originar din XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

25 februarie 2020 - 26 mai 2020.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei de infanterie nr. 92 Crivorog din 26 iunie 1944, Nicolaev Pavel, a fost condamnat în baza art. 54¹ lit. a) Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu privarea de drepturi pe termen de 3 ani, fără confiscarea averii.

2. Inculpatul Nicolaev Pavel a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, în anul 1941, după ocuparea s. Parcani de către trupele germano-române, Nicolaev Pavel, benevol s-a angajat contabil și adjunct al președintelui colhozului. Ocupând aceste funcții, în perioada anului 1941 până în ziua eliberării satului Parcani de ocupații germano-români, adică până în luna aprilie 1944, a ajutat autoritățile române la instalarea regulilor lor, impunea localnicii să transmită produsele alimentare pentru armata română. Pentru refuzul de a transmite produsele agricole pentru armata română, Nicolaev Pavel a confiscat averea mai multor cetățeni, amenințându-i cu arestarea. În afară de aceasta, a denunțat 37 de comsomoliști autorităților române, care la rândul lor îi puneau la lucrări grele, umilindu-i și arestându-i, fapte pentru care Tribunalul militar l-a recunoscut vinovat pentru trădare de patrie.

2.1. În ședința de judecată inculpatul Nicolaev Pavel și-a recunoscut vinovăția în cele incriminate și a declarat că într-adevăr, a comis acțiunile invocate în actul de cuzare și, în ultimul cuvânt, a solicitat să-i fie păstrată viața, să fie trimis pe linia întâi a frontului unde, în luptele cu dușmanul, își va răscumpăra vina în fața patriei.

3. Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei de infanterie nr. 92 Crivorog din 26 iunie 1944, în privința lui Nicolaev Pavel, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept

comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în cadrul anchetării și examinării cauzei în instanța de judecată, nu au fost acumulate probe ce pot servi drept motiv pentru declararea inculpatului Nicolaev Pavel vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 54¹ lit. a) Cod penal al RSSU, adică de săvârșirea infracțiunii contrarevoluționare - trădare de patrie. Instanța de judecată nu a stabilit că acțiunile inculpatului erau îndreptate împotriva potențialului militar, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a URSS, așa cum prevede dispoziția art.54¹ lit. a) Cod penal al RSSU;

- instanța de judecată a încălcat flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie;

- sentința de condamnare în privința lui Nicolaev R a fost pronunțată luându-se la bază doar declarațiile martorilor cu care inculpatul era în relații ostile, nefiind cercetate și alte mijloace de probă.

Prin urmare, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Nicolaev Pavel în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Nicolaev Pavel a fost condamnat la 26 iunie 1944, prin sentința Tribunalului militar al diviziei de infanterie nr. 92 Crivorog, pentru trădare de patrie, în lipsa apărătorului, fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Nicolaev Pavel în baza art. 54¹ lit. a) Cod penal al RSSU, cu casarea

acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al diviziei de infanterie nr. 92 Crivorog din 26 iunie 1944, privind condamnarea lui **Nicolaev Pavel XXXX** în baza art. 54¹ lit. a) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 26 mai 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Nicolae Craiu